

Internetconsultatie Wetsvoorstel overstap van school naar werk

Inbreng Regionaal Werkbedrijf Flevoland, aanpak Jeugdwerkloosheid

Het Regionaal Werkbedrijf Flevoland, aanpak Jeugdwerkloosheid is blij met het wetsvoorstel overstap van school naar werk. De nazorgperiode voor het mbo in de vorm van loopbaanbegeleiding juichen wij toe. Ook de uitbreiding van de leeftijd naar 27 jaar van de jongeren waarvoor het Doorstroompunt verantwoordelijk is, is wenselijk en noodzakelijk, juist omdat het vanuit Doorstroompunt ervaring en opdracht het vanzelfsprekend is om op jongeren af te gaan (anders dan bij W&I gebruikelijk is).

Het wetsvoorstel bouwt voort op een aantal belangrijke adviezen uit het IBO rapport dat door regio's en gemeenten grotendeels positief is gewaardeerd. We waarderen in het bijzonder de insteek dat het gaat om maatschappelijk meedoen en de ontwikkeling van een doorlopende leer- en ontwikkellijn van onderwijs naar werk en de nadruk dat dit een gedeelde verantwoordelijkheid is van onderwijs, gemeenten/Doorstroompunt en werkgevers.

Uit de tekst halen wij dat de strakke nadruk op het behalen van een startkwalificatie wordt losgelaten, ten gunste van een duurzame plek op de arbeidsmarkt. Dat laatste is dus leidend, niet het formele diploma. Dit vinden we essentieel, niet alle jongeren kunnen en willen nog naar school en zijn beter op hun plek op een arbeidsplaats met goede begeleiding. Het behalen van een diploma/startkwalificatie kan altijd nog op een later moment tijdens het werk behaald worden.

Samen met de partners (gemeenten, Doorstroompunt en onderwijs) van Flevoland constateren we echter ook een aantal punten waar we aandacht voor willen vragen:

- Samenwerking is het uitgangspunt van dit wetsvoorstel vanuit de terechte aanname dat genoemde partners nodig zijn voor resultaat en succes. Alleen: dat wordt niet eenvoudig gemaakt, of eigenlijk tegengewerkt. Gesteld wordt (memorie van toelichting 2.3) dat wettelijke taken niet goed op elkaar aansluiten. Dat klopt in de overgang van school naar werk - dat is dan ook het enige waar het wetsvoorstel een knelpunt op constateert en voorstellen doet om te verminderen. De huidige wet- en regelgeving kan elkaar soms zelfs tegenwerken en we zien niet hoe dit wetsvoorstel daar verbetering in aanbrengt. We blijven werken met verschillende geldstromen met elk onze eigen opdracht en vooral elk ons eigen verantwoordingsregime. Dat maakt, zo ervaren we in de praktijk, het heel lastig om echt samen te werken en geld gezamenlijk in te zetten in een gezamenlijke aanpak. Het is echt een gemiste kans om dit nu niet te vereenvoudigen.

Voorbeeld: de vsv middelen die vanuit de contactschool worden verdeeld, moeten met een accountantsverklaring worden verantwoord door elke partner die middelen ontvangt. Dat zijn dus meerdere accountantsverklaringen, elk kost een paar duizend euro. De gemeentelijke middelen moeten via SISA worden verantwoord. Wil je geld samen inzetten, dan krijg je dus een stapeling van twee verantwoordingsstromen. We adviseren ten zeerste om dit niet zo te doen!

- Samenwerking is het uitgangspunt - maar tegelijk benadrukt het voorstel dat we inzetten op een combinatie van instrumenten die vervolgens worden verbonden aan scholen, Doorstroompunt, gemeenten/W&I. Dat is een conservatieve insteek, want interventies kunnen ook van partners gezamenlijk zijn, wanneer we expertise bundelen. Denk aan leerwerkprojecten, of aan intensieve zorg of taal als extra bouwsteen op school om vsv te voorkomen.

- Als het streven duurzame inzetbaarheid is, dan hoort daar ook de inzet op leven lang ontwikkelen bij. Dat zien we nergens terugkomen in het wetsvoorstel. Je zou bv partners kunnen uitdagen om leerloopbanen te creëren die zorgen dat werknemers zich blijven bijscholen en Doorstroompunten om ook werkende jongeren te ondersteunen bij leren.
- De nadruk in het wetsvoorstel ligt wel heel erg op de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, ten koste van de tweede pijler van de vsv aanpak: zorgen dat jongeren op school blijven. Die preventie kant en de samenwerking met het ondersteuningsdomein ontbreekt wat in de wet.
- Er staan een aantal punten in het wetsvoorstel kort genoemd die makkelijk lijken, maar wel grote consequenties hebben. Zoals de opdracht voor het mbo om de loopbaanbegeleiding te doen na examinering, of de opmerking dat de taken van het Doorstroompunt ook gelden voor jongeren uit pro en vso. Prachtig natuurlijk, maar het wordt vervolgens niet duidelijk hoe we hiervoor worden toegerust; de 25 mln uitbreiding voor gemeenten is best mager gezien de uitbreiding van taken; ook JIKP begeleiden en uitbreiding naar 27 jaar.
- Aansluitend op voorgaand punt: In Flevoland zijn we blij dat er extra middelen worden ingezet voor het mbo onderwijs om loopbaanbegeleiding (nazorg) te bieden na diplomering, maar de grote vraag en teleurstelling m.b.t. het wetsvoorstel is dat er geen middelen worden gegeven aan het praktijkonderwijs en het vso om nazorg te geven aan hun jongeren. Dit is vreemd, want het is aangetoond dat nazorg tot 2 jaar na schoolverlaten veel leed voorkomt. En deze jongeren vallen toch ook onder de definitie van kwetsbaar? We pleiten ervoor dat scholen voor praktijkonderwijs en VSO minstens de zelfde taken en middelen krijgen als het mbo.
- In het wetsvoorstel staat dat de gemeente (bedoelt wordt: W&I) de mogelijkheid (niet de opdracht?) krijgt om jongeren te ondersteunen naar werk. Het is en zal onduidelijk worden in de praktijk wat nu de taak is van het Doorstroompunt en wat van de gemeente. De vraag is ook waarom dit onderscheid wordt gemaakt (anders dan financieel/dit deel wordt door SZW bekostigd). Waarom laat het wetsvoorstel niet de ruimte aan gemeenten om te bepalen hoe je dit wilt organiseren? Dit bouwt onduidelijkheid, grensgevechten, gedoe en bureaucratie in.
- (pagina 31 onderaan); het regionaal programma gaat gelden voor alle jongeren van 12 tot 27 jaar, ook met startkwalificatie. Hier zijn we erg bij mee, dit geeft namelijk ruimte om ook de jongeren die het reguliere onderwijs volgen en niet onder de kwetsbare doelgroep vallen, te kunnen ondersteunen als dat nodig is. Het komt echter alleen in deze ene zin voor en verder wordt er in de wetstekst geen aandacht aan besteed. Wellicht is het goed hier nog extra aandacht aan te besteden, zodat er ook aandacht is voor deze jongeren.
- De arbeidsmarkt regio wordt mede partner in het regionaal programma. Praktisch betekent dit dat dat alleen de coördinatiemiddelen daarin worden ondergebracht, geen uitvoeringsmiddelen. Dat bevreemdt ons.